

Kolumni

Suomi ei välitä lapsistaan

27.10.2013 9:01 47

Majja Aalto

Helsingin Sanomat

Hei sinä kunnanisä tai -äiti, täällä iloinen veronmaksaja. Haluaisin muuttaa kaupunkiinne asumaan.

En silti muuta. Kaipa te ottaisitte mielellään minut ja puolison makselemaan asioita. Nuo metrinmittaiset kalliit tyypit eli lapseni eivät näköjään ole tervetulleita, eivät minnekään.

Tänä syksynä lapsilta ja nuorilta säästävät näyttävästi ainakin seuraavat kaupungit: [Vantaa](#), [Mikkeli](#), [Pori](#), [Joensuu](#), [Kouvola](#), [Jyväskylä](#), [Kuopio](#), [Porvoo](#), [Oulu](#), synnyinkaupunkini [Lappeenranta](#). Lista on varmasti vajaa, mutta ainakin noissa pohditaan esimerkiksi rajuja leikkauksia kouluverkkoon tai opettajien lomauttamisia.

Varmaan noista listalleni päätyneistä joissain päätetään lopulta karsia muusta, eivätkä säästösuunnitelmat kaikissa ole yhtä hurjat alunperinkään. Mutta me turvallisuushakuiset perheimiset olemme tällaisia, näemme kaupungin nimen otsikossa ja muistamme sen, ehkä epäoikeudenmukaisesti.

Luulet, että suurentelen asiaa.

En esimerkiksi siksi ole vantaalainen, että muutama vuosi sitten [lehtemme kirjoitti](#), miten kaupungin päiväkodeissa hiekkalaatikot ovat tyhjiä. Pikkuriikkinen asia, pikkuriikkinen säästö, iso mielipaha monelle pikkuriikkiselle ihmiselle. Vaikka uutinen on jo ikivanha, se palaa mieleeni aina, kun selailen asuntoilmoituksia. Nipoja päättäjiä, ei tuonne!

"Säästetään tässä seinistä, ettei tarvitse säästää opetuksesta! Ikään kuin vaihtoehtoja olisi vain säästää lapsilta tai säästää lapsilta."

Helsinki on ollut lapsilleni tähän asti hyvä. Kuinkahan kauan tuurimme jatkuu?

Täällähän yllätetään joka syksy siitä, että päiväkoteihin tulee lapsia juuri niin paljon kuin syntyvyyden perusteella voi odottaa. Tarhoissa on täyttä, osa vanhemmista joutuu kускаamaan lapsiaan kauas. Ja sitten pitää tietysti jostain [leikata taas](#), tänä vuonna ehkä Helsinki-lisästä.

Viimeisin kiihkeä vauvabuumi alkoi pääkaupunkiseudulla 2008. Lisää siihen seitsemän vuotta. Saadaankohan tulokseksi vuosi, jolloin jokasyksyinen yllätyminen leviää kouluihin? Vai oppiiko joku laskemaan ennen sitä?

En ole sinulle kuntapäättäjä yhtään kateellinen.

Tajuan, että kaupunkisi on veloissa ja pulassa. Kenties se lakkautuslistalla oleva koulu tosiaan on homeessa ja syrjässä.

Tajuan myös, että ennemmin kuin sinulle minun pitäisi nalkuttaa valtiolle, jolla on ilmeisesti eri käsitys kuin sinulla ja minulla siitä, miten paljon kunnan perustehtäviin kuuluu palaa rahaa. Kestävyyssvaje, mikä ihana tekosyy.

En silti osta sinunkaan selityksiäsi: Että säästetään tässä seinistä, ettei tarvitse säästää opetuksesta! Ikään kuin vaihtoehtoja olisi vain säästää lapsilta tai säästää lapsilta.

Kuinka pitkään luulet, että ihmiset menevät tuohon lankaan, suostuvat mihin vain, kunhan ei kosketa ryhmäkokoihin, opetuksen sisältöön?

Oletko nyt ihan varma, että kaikki muut keinot on käytetty? Että mitään turhempaa kuin se koulu ei enää kunnan talousarviosta löydy? Että poliittinen tahto ei enää tässä ratkaisisi mitään?

Anteeksi arvon valtuutettu, tämä tunnepuhe käy varmasti hermoillesi. Olin vähällä pistää otsikkoon että "ajatelkaa lapsia", mutta se alkoi tuntua epäreilulta. Ethän sinäkään tästä pidä

En minä katso, että veronmaksajan maksukyvyyn perusteella olisi oikeus vaatia, että kuunnelkaa minua tai välittäkää nyt edes noista pienimmistä. Kyllä sinun pitää kuunnella ihan kaikkia, valitan.

Minä kirjoitan tätä, koska olen ollut lama-ajan koululainen itsekin.

Ei se tällaista etupenkin tyttöä ja opettajan kakaraa pahemmin haitannut. Perityssä työkirjassa oli edellisen käyttäjän vastaukset valmiina ja osa tunteista katseltiin videoita, kun opettajan piti säästösyistä katsoa kahden luokan perään yhtä aikaa. Lintsasin ilolla.

Mutta se on jo useassa tutkimuksessa todettu, että takapenkin porukka on yhä pulassa. Viime laman aikana yhteiskunnasta ulos tipahtaneet lapset jäivät ulkopuolelle.

Voit kyllä säästää tarhoista, kouluista ja nuorisotyöstä, jos oikein uhkarohkea olet, niin vielä nuorten terveystalouksista, mielenterveydestä ja lastensuojelustakin. Pikkuhilja ne säästöt ovat siihen verrattuna, kuinka paljon rahaa palaa samoista ihmisistä huolehtimiseen myöhemmin.

Varaudu myös kaikkein epäreiluiimpiin kommentteihin. Seuraavan kerran kun puukko heiluu koululla, joku taas kysyy, miten tämä olisi voitu estää.

Älä sinä siis ole yhtä hölmö kuin lapsuuteni päättäjät. Älä nyt ainakaan tulevaisuudesta säästä. Jos jonkun elämästä on pakko tehdä hankalampaa, ota pois minulta, terveeltä aikuiselta. Älä noilta metrisiltä.

Jos et enää muuta keksi, nosta sitä veroprosenttia sitten.

Meillä on maailman paras koululaitos. Mielelläni minä siitä maksan, ettei sitä tarvella.